

ИНФОРМАЦИЈА
о оствареном расту потрошачких цена у јануару 2014. године

1. Инфлација у јануару ове године, на *месечном нивоу*, износила је 1,4%, што је последица раста цена хране, алкохолних пића и цигарета, због повећања ниже стопе ПДВ-а са осам на десет одсто, усклађивања акциза и уобичајеног сезонског раста цена зелене пијаце. Тако цене непрерађене хране су повећане за 5,2%, прерађене за 0,7%, цигарета за 9,6% и алкохолних пића за 0,7%.

Такође, кориговане су и цене горива (1,4%), пре свега по основу акциза и стамбено комуналних услуга и градског превоза, услед промене стопе ПДВ-а.

На *међугодишњем нивоу* (јануар ове у односу на јануар претходне године), потрошачке цене су повећане за 3,1%¹, што је за 0,9 п.п. више него у претходном месецу, али испод циљане, односно пројектоване инфлације за 2014. годину. Процена је да би овакав тренд требало очекивати и у наредном периоду, пре свега, у првом кварталу ове године, када би се инфлација кретала у границама дозвољеног одступања од $4 \pm 1,5\%$, односно 5,5%. Такође, ниска прошлוגодишња база утицаће на постепен пораст инфлације у току ове године. Кретање потрошачких цена, у значајној мери зависиће и од кретања цена примарних пољопривредних производа, курса динара и регулисаних цена.

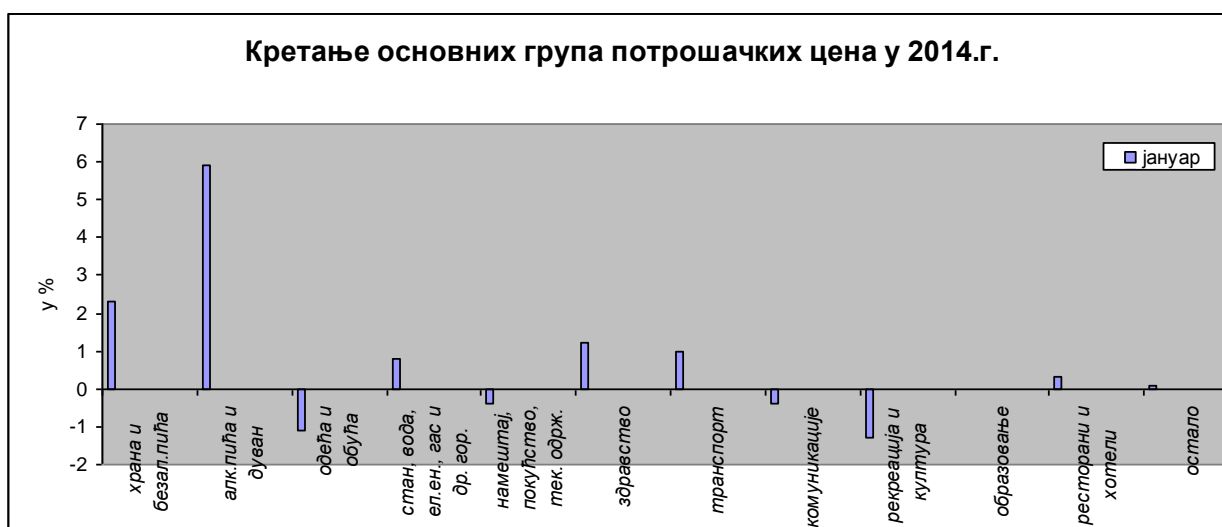
¹ Саопштење РЗС бр. 36 од 21.02.2014. године.

2. Посматрано по основним групама, натпросечан раст цена је евидентиран код хране и безалкохолних пића (2,3%) и алкохолних пића и дувана (5,9%), на које се односи око 55%, односно 33% укупног месечног раста.

Нешто нижи раст од просечног остварен је код здравства (1,2%) и транспорта (1%), а затим код стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,8%), док је најмањи интензитет забележен код ресторана и хотела (0,3%) и остале робе и услуга (0,1%).

У групи образовање цене нису мењане, док је нижи ниво цена остварен код рекреације и културе (1,3%), одеће и обуће (1,1%), комуникација (0,4%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%). Дејство ових снижења износи око 0,15 п.п.

3. **Натпросечан раст цена** је евидентиран код хлеба и житарица (1,6%), воћа (1,9%), поврћа (11,6%), пива (1,6%), дувана (9,6%), снабдевања водом и различитих комуналних услуга (2,7%), гаса (1,9%), течних горива (1,8%), централног загревања стана (1,8%), поправке намештаја (1,9%), медицинских производа, помагала и опреме (1,9%),

информатичке опреме (8,1%), баште, биљака и цвећа (2,4%), услуга у вези са спортом и рекреацијом (1,5%) и књига (4,7%).

Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 27,8%.

4. У оквиру контролисаних цена, односно регулисаних, кориговане су цене следећих производа и услуга из локалне надлежности:

У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у јануару 2014. године, цене воде и одведене отпадне воде порасле су за по 2,8%, изношења смећа за 2,4% и централног грејања за 1,9%. При том, све корекције су изнадпросечне. Оваква кретања резултат су, пре свега, извршених повећања цена воде и одведене отпадне воде у Сремској Митровици за по 15,1% и у Крагујевцу за по 7,4%, односно цене изношења смећа у Нишу за 10,0% и грејања у Лесковцу за 51,5%. Међутим, потребно је имати у виду да су у преосталим градовима, такође у јануару, извршене корекције цена свих комунално стамбених услуга у распону од 1,8% до 2,2%, због промене стопе ПДВ са 8,0% на 10,0%. Једино су снижене цене грејања у два града, и то у Зрењанину за незнатних 0,7%, а у Ужицу за читавих 10,9%.

ОвOME треба додати повећање **цене превоза путника аутобусом у граду** за 2,3%, које је изнадпросечно, као и претплатне месечне карте за 1,2%, које је на нивоу општег раста цена у Републици. Оваква кретања ефекат су повећања цене превоза у Нишу за 17,1% и цене превоза и претплатне месечне карте у Београду за 1,7% и 1,8%, по основу ПДВ. При том, цене овог вида превоза у преосталим градовима, који су на статистичком праћењу остале су непромењене.

Посматрано по градовима у којима су забележене промене цена комунално стамбених услуга и градског превоза у јануару, уочено је да су корекције, које су извршене по основу ПДВ испод пројектованог општег раста цена за целу 2014. годину, за разлику од повећања, која су тај раст већ премашила. При том, највеће одступање од пројекције забележено је код повећања цене грејања у Лесковцу, а најмање код повећања цена воде и одведене отпадне воде у Крагујевцу.

5. Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

У јануару ове године просечан курс динара је у односу на децембар повећан за 0,7% и износио је 115, 50 динара за 1 евро.

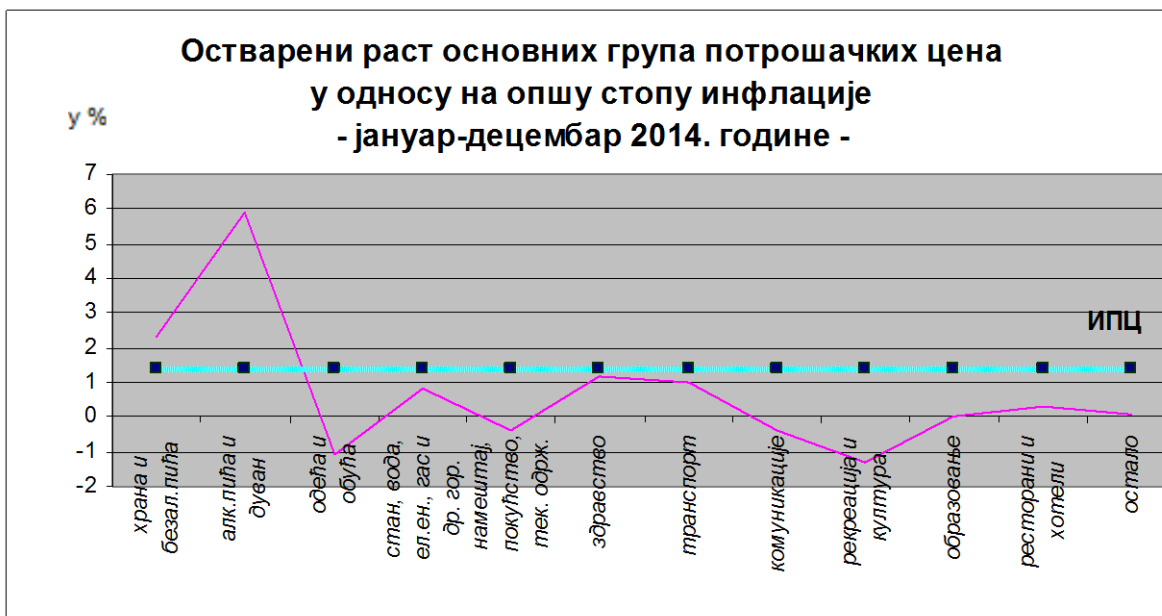
Такође, у јануару ове године просечна нето зарада² износи 37966 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је смањена за 3,1%, а реално смањена за 6%.

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, обухват **регулисаних цена**³, у односу на претходну годину је незнатно смањен и износи око 20,3%. Просечно повећање ових цена износи око 2,8% и резултат је, пре свега виших цена цигарета, по основу акциза а затим производа и услуга локалне самоуправе и гаса за домаћинство, пре свега по основу повећане стопе ПДВ са 8 на 10%, а код лекова који се издају на лекарски рецепт и по основу децембарског повећања цена појединих лекова (од 1,3% до 5,9%), које није статистички реализовано у претходној години.

² Саопштење РЗС бр. 40 од 25.02.2014. године

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (непрерађена храна), у јануару су повећане за 5,2%. Такође, месечни раст цена базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) износио је свега 0,1%.⁴

6. Међугодишњи раст инфлације у јануару ове у односу на јануар претходне године износио је 3,1%, с тим што су цене роба имале спорију динамику у односу на услуге (2,9% према 3,8%). При томе, цене базне инфлације су повећане за 3,7%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (16,6%), а натпросечно су повећане и цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (8,1%), ресторана и хотела (7,9%), рекреације и културе (7,7%) и здравства (6%).

Испод просека су повећане цене код осталих група и то: намештај, покућство и текуће одржавање (2,7%), остала роба и услуге (2,4%), комуникације (1,4%), одећа и обућа (0,8%), транспорт (0,8%) и образовање (0,3%).

Цене хране и безалкохолних пића су снижене за 1,6%.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 27a.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ЈАНУАРА 2014. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА*Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача*

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст 01.2014. 12. 2013.	Структура месечног раста	Текући раст 01.2014. 12. 2013.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	1,4	100,0	1,4	100,0
Храна и безалкохолна пића	2,3	55,5	2,3	55,5
Алкохолна пића и дуван	5,9	33,2	5,9	33,2
Одећа и обућа	-1,1	-3,5	-1,1	-3,5
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,8	7,1	0,8	7,1
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,4	-1,0	-0,4	-1,0
Здравство	1,2	5,3	1,2	5,3
Транспорт	1,0	8,5	1,0	8,5
Комуникације	-0,4	-1,6	-0,4	-1,6
Рекреација и култура	-1,3	-4,3	-1,3	-4,3
Образовање	0,0	0,0	0,0	0,0
Ресторани и хотели	0,3	0,6	0,3	0,6
Остала роба и услуге	0,1	0,2	0,1	0,2

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 25. фебруар 2014. године